

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quando secundum præceptum & secundum indulgentiam contractum sit
coniugium. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

tem ad quem vsus mulier facta esset, post exta-
sim propheticè dixisse. Hoc nunc os ex ossibus
meis, & caro de carne mea: propter hoc relinquet
homo patrem & matrem, & adhærebit vxori suæ:
& erunt duo in carne vna.

De duplici institutione coniugii. B

Coniugij autem institutio duplex est Vna ante
peccatum ad officium facta est in paradiso, vbi es-
set thorus immaculatus, & nuptiæ honorabiles:
ex quibus sine ardore conciperent sine dolore pa-
rerent. Altera post peccatum ad remedium facta
extra paradysum, propter illicitum motum deui-
tandum. Prima vt natura multiplicaretur: Se-
cunda, vt natura exciperetur & vitium cohibere-
tur. Nam & ante peccatum dixit Deus, Crescite &
multiplicamini: & post peccatum, omnibus penè
hominibus per diluuium consumptis. Quod vero
ante peccatum institutum fuerit coniugium ad
officium, post peccatum vero ad remedium con-
cessum, Aug. testatur dicens, Quod sanis est ad of-
ficium, ægrotis est ad remedium. Infirmetas enim
incontinentiæ, quæ est in carne per peccatum mor-
tua, ne cadat in ruinam flagitiorum, excipitur ho-
nestate nuptiarum. Si vero non peccassent primi
homines, sine carnis incentiuo ac feruore libidi-
nis ipsi ac successores eorum conuenirent. Et sicut
remunerabile est aliquod bonum opus, sic coitus
eorum bonus esset & remunerabilis. Quia vero
propter peccatum, lethalis concupiscentiæ lex
membris nostris inhæsit, sine qua carnalis non fit
commixtio, reprehensibilis est & malus coitus,
nisi excusetur per bona coniugij.

Quando secundum præceptum, quando secundum indulgentiam contractum sit coniugium. C

Prima institutio habuit præceptum, secunda in-
dulgentiam. Didicimus n. Apostolo, humano ge-
neri ppter vitandam fornicationē indultum esse

Hebr. 13. 6

Gen. 1. 7

August. de
Gen. ad litem
ram, cap. 7.
lib. 9.

Rom. 6. 6

1. Cor. 7. 6

coniugium. Indulgentia vero, quia meliora non
 eligit, remedium habet, non primum: à qua si
 quis declinauerit, meretur exitiale iudiciū. Quod
 secundum indulgentiā conceditur, voluntarium
 est, non necessarium: alioquin transgressor esset,
 qui illud non faceret. Et potest sane intelligi illud
 sub praecepto dictum hominibus primis ante pec-
 catum. Crescite & multiplicamini. Quo etiā post
 peccatum tenebantur, vsq; quo est facta multipli-
 catio, postquā secundum indulgentiā, matrimo-
 nii cōtractus fuit. Ita etiam post diluuium, quo v-
 niuersum penè humanum gen⁹ deletū est, secun-
 dū praeceptum dictū est filiis Noe, Crescite & mul-
 tiplicamini. Multiplicato vero homine, secundum
 indulgentiā contractū est, nō secundum imperiū.

Quibus modis accipiatur indulgentia.

Indulgentia autem diuersis modis accipitur, se-
 pro concessione, pro remissione, pro permissio-
 ne: & est permissio in nouo testamento, de mino-
 ribus bonis & de minoribus malis. De minoribus
 bonis est cōiugium, quod non meretur palmam,
 sed est in remedium. De minoribus malis, id est, de
 venialibus est coitus, qui fit causa incontinentiæ.
 Illud scil. coniugium, indulgetur, id est, concedi-
 tur. Illud vero, id est, coitus talis, permittitur, id
 est, toleratur, ita quod non prohibetur.

Quod nuptia sint bona.

Fuerunt autem nonnulli hæretici nuptias dete-
 stantes, qui Tatiani appellati sunt. Hi nuptias o-
 mnino damnant, ac pares fornicationibus aliisque
 corruptionibus faciunt: nec recipiunt in suorum
 numero, cōiugio vtentem marem vel fœminam.
 Quod autem res bona sit coniugium, non modo
 ex eo probatur, quod Dominus legitur cōiugium
 instituisse inter primos parentes, sed etiam quod
 in Cana Galileæ nuptiis interfuit Christus, easque
 miraculo commendauit, aqua in vinum cōuersa.

Gen. 1. d

Gen. 9. b

*August. ad
 quod vult
 Deum, de
 hæresib. cap.
 25. in 10. 9.*

*Gen. 2. d
 Ioan. 2. a
 Matth. 19. b*